

Det är en mörkkväll i oktober 2011.

Lundinfamiljans nya patriarch, Lukas Lundin, har bjudit in till tankskrivning middag i sin bostad på 35. våningen i Vancouver.

Hisen öppnas direkt in till bostaden som täcker hela våningsplanen.

Champagne, korka, poppas och glas erbjuds till de dusental gäster som är Lukas affärsbekanta, syskonbarn, båtbyggare och ett par anställda.

Särveringspersonalen stiker de kring med baconlindade dadlar på ett fat och fylls generöst på med bubbel.

Lukas Lundin går in till köket och till vinförrådet in till, som ser ut som en bastu.

Han gräver runt i lådorna efter några lämpliga rödvinner att servera till kalkongen så snart ska skäras upp av kocken.

Lukas berättar för imaneringsidea att han brukar ta med sig vin på sitt privathet.

När Tullen frågar så säger han att det är bara några lådor franska viner.

Inte alls att det rör sig om värdefulla årgångsvarianten.

Han skrattar till med en pojkaktig melodi som följer på hans ensinnande språkmelodi en mix av det ofta använder språken franska, engelska och svenska.

Han rör sig runt bekvämt bland gästerna. Han trivs i sin roll som Alifamiljens nya ledare.

När Adolf Lundin dog 2006 är nu Älstersson i Lukas den nya ledaren tillsammans med Lillebro Ian. Men trots nya affärsframgångar, en aktie som går som en raket, en bolagsgrupp som är värt flera miljarder så spöker det förflutna.

För under 90-talet gör sig ett smatteband av tveksamma affärer.

I Syrien med diktatorna sad, i Libyen med diktatorn kadafi, i Sair med diktatorn mumboto, i Sydafrika underparter och med Rebelle i Sudan.

I en del fall så skördas ekonomiska framgångar. Men fläckar samtidigt ner namnet Lundin.

Hösten 2011 är läget ett annat och att man nu mera borre efter olja i Norge tacknar bilden av att man nu rör sig bort från riskfyllda områden och diktaturen.

Men arvet från förr lever kvar.

Och att Lundinfamiljen fortfarande letar efter olja i instabila länder som Etiopien och Somalia.

Du lyssnar på avsnitt tre om Risktagarna, en podcast-serie i fem delar om den svenska oljefamiljen Lundin, med mig Mohammed el Abed.

Och ekonomi-journalisten i Manersedia, som genom åren har blivit en expert på familjen Lundin.

En berättelse om stora drömmar, om oljefint och om affärer i länder där krigråder och samarbeten med diktatorer är en vardag.

Jag står med händerna i huvudet och tänker att nu kommer huvudsmälla som en vattenmelon. Nu kommer Kulen som sätter stopp för det här.

En fantastisk person, väldigt färgstark, extremt viktig för sammanhållningen i familjen Lundin.

Och då frågar jag faktiskt vad Martin Kibbe och Johan Persson skulle kunna tänkas hitta om de hade lyckats med sin granskning och komma in i ågardenprovinsen.

Då sa han bara, sand och skrattade högt.

Adolf Lundin, han drömde alltid om att hitta en elfan, ett oljefint med tillgång på över 100 miljoner fat olja, något som han aldrig lyckades med.

Men när Adolf Lundin dör 2006, så lämnar han efter sig en bolagsgrupp med ett samlat börsvärde på 90 miljarder kronor.

Det kan jämföras med när Johan Stenbeck dog 2002, så värderades Stenbecksbolagen till 38

miljarder kronor.

Sönan Lukasiga, som drillats in i bolaget sen om att Tonore är nu redo för att ta över.

Nu tar också Eva Lundin en allt mer centraler roll i bolaget, som bollplank till sönerna efter Adolfs bortgång.

Och drömmen om att hitta en elfant har nu förts vidare till sönerna.

Man kan säga att hon har varit bryggan för sönerna bakåt till Adolf. När Adolf dog 2006 så blev hon historien, hon som hade inblick i hur Adolf tänkte resonera det.

Lukas har enormt nära kontakt med Eva fortfarande, han ringer henne mycket ofta och berättar lite vad som händer.

Han är ju så pass erfaren själv nu, så nu handlar det mer om att underrätta och inte så mycket för att resonera längre kanske.

Eva är snarare satsat mycket på sin hästuppfödning och den typen av verksamhet som hon har tillsammans med sina döttrar och barnbarn.

En fantastisk person, väldigt färgstark, extremt viktig för sammanhållningen i familjen Lundin.

Det här är för detta ekonomi-journalisten Robert Eriksson som för mer än 20 år sedan skrev boken med olja i ådror och guldig blick.

En bygrafi om Adolf Lundin.

Idag arbetar Robert för Lundins världen som informationsansvarig och den som har hand om alla media-kontakter för bolagen.

Vem som helst förstår att Adolf Lundin inte kunde vara hemma särskilt mycket när han kussade jorden runt och letade efter gruvor och oljefält och nya möjligheter.

Det var ju Eva som var materiarken i familjen.

Den rollen blev ju ännu tydligare när Adolf Lundin fick ut huvudet bort redan 2006 i Leukomie.

Då tog ju Eva helt rollen som familjens materiark med bra vir.

Hon har varit väldigt, väldigt viktig. Hon har inte suttit i styrelser och varit en offentlig person såkring bolagen.

Men hon är en väldigt stor förklaring till den framgång som sen skulle komma för Adolf till slut.

Inom en ganska unga ålder frågar pappan vem av er ska hålla på med oljan och gruvorna.

Och så faller det sig så på att Ian får oljan och Lukas får gruvorna.

Därmed bestäms också hur de ska studera. Och den uppdelning har det varit allt sedan dess.

Men den linjen har försvunnit med tiden så det var väl mer när de utbildades och när de engagerades i bolagen när det var väldigt tidigt.

Ian är en förtjusande människa. Jag tycker hemskt mycket om Ian.

Det här är Adolfs lilla syster, Marie Lundin, även kallad Bessa.

Han är lugn. Han är mer sansad.

Han tycker om konst och djur och en väldigt fin människa.

De kompletterade varandra. Man kunde tro att den ena skulle bli av en sjukpår och den andra.

Men de är så olika så de kompletterade istället varandra. Det tror jag var deras lycka.

Bröderna Ian och Lukas har många likheter med Adolf. Men är väldigt olika.

Men tillsammans kompletterar de varandra. Många säger att Lukas är som Adolfs förlängda arm.

Lukas är full av idéer, entusiasm, så att det sprudlar om det.

Jag vill säga mycket av en idé spruta, är det fel.

Jag tror inte att han vill göra små saker bredvid och follow up allting till punkt och prika.

Men det låter han andra göra då.

Sen Alves Lundin Dog är det nu bröderna som lik sin pappa styr i bolagsgruppen Lundin med en järnhand.

Ian är en försiktig person, försiktig general. Han är lugn, analytisk, väldigt...

Han är typisk introvert. Han kan prata och sådär men han finner sig väldigt obekvämt.

Det är slående när man har träffat honom och han har verkat så pass länge på den yttersta toppen i näringslivet.

Han har varit ett företagsled med massa personal men ändå alltid finner sig själv så obekvämt i att få allas blickar på sig, att stå och presentera, att diskutera.

Och andra sidan finns Lukas som en naturlig skärmör.

Han är otålig, han tycker att saker och ting som tar för lång tid är trist.

En annars kanske karaktärsskillnad är ju att Ian har alltid varit gift med samma kvinna som han giftade sig med när han var ung.

Medan Lukas tidigt skilde sig från sin hustru och sen aldrig gift om sig.

Begge har ju barn, vuxna barn i nuften. Det är som en av Lukas närmaste män beskrev att Lukas är en sån som kanske, om de är på en arbetsresa, han är en sån som dröjer sig kvar i barnen och kikar på om det finns något kul att vila sina ögon på.

Det här är från en intervju som i manor gjorde 2015, med Ian och Lukas.

Men en sak som jag har försökt förstå eller skilja mellan dig och Ian är hur du kan vara så annorlunda i förhållande till din bror.

Vad beror det på?

Tror vi att alla för mig är lika danna, för gärna har vi säkert syskon hållit.

Var det något speciellt under de mer formativa åren som hände?

Eller som du var med om någonting och han var med om något annat som gjorde att ni kvar.

Nej, jag tror vi föddas så.

För du är lite mer äventyrsökande, lite mer otålig, eller?

Ja, jag kan nog säga att han är lite mer otålig.

Men jag tycker att vi kommer ihåg var det inte så att vi plockade på samma storle i USA.

Ja, i ett år.

Ja, men så tyckte han att han såg lite för mycket skuggan av dig hela tiden, för han var yngre än det.

Ja, så den flyttade han ju till tusan polser i Oklahoma igen.

Han var det i ett år.

Men var det från kommer den här lusten till äventyr?

Är det från pappa eller mamma?

Femernan, du är ju ganska våghäls.

Jag har hört nu att du har åkt Paris Dakar och du har liksom...

Jag tycker om äventyr.

Jag är njutare, liksom.

Men detta syns ju även i affärer, att du är sugen på affärer.

Det här tycker jag är roligt.

Jag gör allt det här.

Jag är som ett tur i livet där jag gör vad jag tycker att man gör.

Jag tycker inte att jag går inte till kontor efter att jag tycker jobbigt.

Jag går till kontor efter att jag tycker det är roligt.

Men vad har vi?

Vi är med mursen och vi är bästa kompisar och vi jobbar bra tillsammans.
Jag tror att vi komplementerar varandra.
Bröderna har alltid varit nära varandra.
Jag pratar nästan varje dag trots att de sedan mitten av 80-talet
bott långt ifrån varandra.
Igen börjar första arbeta för bolaget i Dubai
men sedan flyttar han 1996 tillbaka till Genève till bolagets huvudkontor.
Medans Lukas under den tiden haft sin bas i Vancouver, Kanada.
Och det är Vancouver 2011 som i manusidea gör en längre intervju
med Lukas hemma i hans våning.
Vett tillfälle när jag träffade honom i Vancouver
då hade han precis köpt ett nytt privatjet som han höll på
och väljade inredning i.
Samtidigt hade han i ett annat rum
skeppsbyggare från Holland som var där för rytan
skulle få bestämma exakt hur den inredningen skulle se ut.
De höll på att skissa och planera och bestämma omfattningen
och hur det alls skulle se ut.
Ett antal år senare så var båten färdigbyggd.
Det visade sig att det var kanske en av världens största båtar
kostade en miljard kronor.
Till skillnaden från sin pappa Adolf
som återinvesterade mycket av de pengar han tjänade
och brode i han som har en lite mer blygsamma approach till livet.
Är Lukas däremot känd som en internationell jet-sätter
en larger than life-charaktär?
Det som är intressant med Lukas Lundin
till skillnaden för många andra svenskar
som varit förmögna i generationen
det är att han inte försöker dölja sin livsstil.
Till på köpet så hade han en stor Thanksgiving-middag
i sitt hem i Vancouver.
Han hade helt våningsplan i central Vancouver
på säkert 500 kvadrat
med den mest högteknologiska inredningen jag har sett.
Han hade också i sitt vardagsrum en guldtacka som låg framme.
Jag tog upp den och då sa faktiskt en av skeppsbyggarna
att det jag skulle se upp för att den var larmad.
När jag lyckades plocka upp den bara en, två centimeter från bords skivan
då sa han att larmet verkar tydligen inte vara i gång.
Och jag frågade Lukas vad det var för guldtacka.
Då sa han att den är väl symbolisk
för den är den allra första som familjen lyckades tillverka.
Samma år 2011, som vi manade intervjuar,

brukas i Vancouver.
Har två svenska journalister
begetts sig till Ogadanprovinsen i Etiopien
för att granska familjelundins oljeverksamhet i landet.
Jag heter Martin Schibbi,
är idag chefredaktör för Blankspot
och jobbar väl framför allt med utrikesjournalistik.
Det är när Martin Schibbi och Johan Persson
läser Kerstin Lundells bok Affärer i blod och olja.
Som de bestämmer sig för att de ska granska Lundin på plats.
Som ju handlade mycket om det svarta guldets,
det svenska oljebolagets kopplingar,
Sudanhistorien och beskrivningen av
Afrika och Ogadan och vad som är på gång.
Nånstans där så föds ju en tanke,
dels att hennes bok blir, får fina recensioner,
men det tar inte skruv,
för hon är inte på plats,
hon är inte på brottsplatserna,
hon lyckas inte ta sig hela vägen.
Sen har man följt rapporteringen från Sudan
men den känns som en äldre journalist generation
som ägnade sig åt när det är kriget berättat ut.
De 100 000 tal som födrevs på flykt
och 10 000 tal som dödade,
så någonstans var Lundin och Sudan
något som var lite låg i historien
och man kände att det hon skrev om i den boken
och som vi rörde Afrika,
Oil och Ogadan var något som just skulle börja
eller som pågick nu
och att det fanns möjlighet för journalistiken
att vara proaktiv och inte komma för sent
och ställa frågor
om saker som har hänt för tio år sedan
utan kanske varna för nånting
som är på väg att hända
eller lyfta fram risken över nånting
som är på väg att hända.
Det är vår 2010
och svensk media hyllar Lundinbolagen.
Speciellt är det Afrika-Oils-aktie
som just nu går som en raket
och de har fått en konsumtion

i Ogadan etiopien.
Samtidigt har fotosjournalisten
Johan Persson nyligen gjort ett reputage
från flyktingläget i närheten av etiopien.
Där har han hört vittnesmål
från flyktingar som drivs bort från sina bier
på grund av olja.
Martin och Johan, de har jobbat ihop förut
och stånd så växer en frustration
över att svenska journalister inte berätta
om den situationen i området.
Det är där och då som de bestämmer
att de ska göra det ingen annan gör,
nämligen granska familjellundins verksamhet
ifrån Ogadan etiopien.
De kommer i kontakt med ONLF
som är det Ogadans nationella befrilsefront
och de lovar
om de lyckas ta sig in till etiopien
så kommer deras sebräller
och smugglar dem till fälten
där Lundin letar efter olja.
Planen är att ta oss in
och det finns ju inga lagliga vägar in.
De journalister som har försökt det,
alltså söka antingen att komma som turist
till ett iopien eller journalist
till ett iopien,
har lyckats flyga till Jijiga
som är en region.
Du lyssnar just nu på en nodio dokumentär.
Visste du att vi också har
intressant för att talas andra dokumentärtitlar
som tar dig närmare verkligheten?
Här är några smakprov.
Han såg en människorgrupp
som hängde på ett konstigt sätt
från trappan
och ner i köket.
De för insikter är att de personerna
de en gång älskat
har varit stasi-spioner.
FBI och Homeland Security
kämpa med utredningen mot R Evil

och spåren har ni lätt om vidare
till Ryssland.
Du kan upptäcka ett helt bibliotek
av dokumentära berättelser
att lyssna på hela sommaren
i vår appnadio.
Med koden Sommar
lyssnar du som är ny användare
i åtta veckor för bara 69 kronor,
alltså tusentals minuter
av dokumentärt berättande
för bara 69 kronor.
Ladda ner appen Nodio där appar finns
och använd koden Sommar.
Testa någon av våra glasiga sommarnyheter
som chokladrömen
McFlurry Cookies & Cream
eller Sunday med Strösser
för endast 25 kronor
bara på McDonalds.
Jaha, då var det dags igen.
Skola, jobb, rutiner.
Som ser till att göra det på allra bästa sätt
och bosta hela höstterminen
med ett billigt mobilabonnemang från Hallån.
Skaffa idag på hallån.se.
Den huvudstaden i Ogaden
och sen då försöka ta sig ut
och träffa rebellerna.
Utländskationer som har försökt,
de har inte kommit så långt ens,
andra har gripits på plats
och kastats ut
så vi bedömer
den så att säga
idéen som vi inte genomför var.
Vi hade kanske fått
i så fall se vad etiopien ville visa oss.
Det är juni 2011.
Martin Schibbe och Johan Persson
tar sig till Nairobi,
Kenas huvudstad via London.
Planen är att vara i Nairobi ganska kort,
sen flyga till

Mogadisho
och sen flyga till Galkaj och Isomalia.
Där möter upp en människors mugglare
som ska ta oss över gränsen
och
det blir försenningar direkt
så fort vi landar i Nairobi så
får vi veta att
den med saker och ting har skjutits upp.
I Nairobi väntar de i par veckor
innan de ska få klartäcken
att de kan ta sig vidare till Somalia.
När de ändå väntar
passar de på att dokumentera
flera vittnesmål
från olika flyktingläger.
Genom de vittnesmålen
kan de se ett mönster
att våldet är mycket högre i de områden
som oljebolagen verkar jogga den.
Tiden går och här någonstans
så uppstår ju en tanke
att ska vi blåsa av
liksom
någonting verkar inte stämma
och i vår riskanalys så har vi tänkt att
max ett dygn här har vi sagt
för det kommer vara så utsatt i Galkaj
och det är också en delad stad
mellan
Somaliland som är ganska omstridd
alltså så att
det finns en mängd konflikter
här som inte riktigt rör den konflikt
vi ska titta på
som vi också riskerar att
dras in i
kidnappningsrisken i stor
det här är också en period
när piratverksamheten är som allra
mest intensivas utanför
den Somaliska kusten
det är i Galkaj och lite av
ett pirat fäste också

med många pirater som
har kommit
med sina kidnappnings
eller lösensummer hit för båtar och besättningar
de har kidnappat
så det finns mycket pengar, mycket vapen
mycket krafter i omlopp i Galkaj
och jag tänker
men vi gör ett piraterapportage sen åker vi hem
så är vi bara säkra
men
för varje dag så hittar man ett nytt skäl
och stannar kvar
och man tänker en dag till, en dag till
men
så är man också så nära någonting
nu känner Martin och Johan att de
verkligen är något på spåret
samtidigt som de har mistankar
att de eventuellt kan vara förföljda
och ved tillföljden
bevägs till hotellet så vet jag
att jag ser en annan gip
med väldigt mycket antenner på sig
grova antenner
inte bara en radiantenn utan
en 5-6 stor antenner
även om de har
inhydda vakter så känner de
att det är någonting som inte stämmer
och man vet ju från
tidig lumpen att
det är befälsbilar som åker runt
eller övningsledare
som har så mycket antenner som olika nät
att dels lyssna dem på både
kompaninäten
battalionsnäten
så att det är något med den gipen
som sticker ut
och jag säger till Johan att kolla
mycket antenner den har
men det där är ju en telebil
de här förlaga mobilmaster

det är det de jobbar med
så tänker man okej, jag köper den förklaringen
jag vill tro på det, jag vill inte tro
att det är någonting annat
och sen kommer då ett samtal
att
imorgon
imorgon bitti så
kommer ni sticka
och
då har man ju sen länge passerat
liksom The Point of No Return
så att i det läget
är vi käkare
en middag på taket då
hör
man hör skottlossning
en pirater som skjuter i luften
eller firar någonting
en del kulest slår också
liksom in och slår i väggar
ganska nära oss
man har vist också sett blivit
avtrappad
under den här långa långa tiden i Galcajo också
från Galcajo
körs de till gränsen mellan Somali
land och Etiopien
där möter de upp en människosmuggler
som ska ta dem in i Etiopien
ja, vi möter upp
med Rebellerna in i Ogaden
precis när de korsar
gränsen, filmar Martin Schibbi
sig själv med en GoPro-kamera
och säger prepare for madness
men det som Verkin Schibbi
och Per som vet om
är att de sedan länge varit förföljda
av etiopiska armen
de har ju väldigt brott om
för att som vi också
själv har konstaterat så blev vi upptäckta
när vi korsade gränsen

när de får reda på det
så förstår ju de att vi är förföljda
så att de bränner ju bilen
som smugglaren körde in oss med
han återvänder till fots
och sen är det en princip språngmars
med Rebellerna den första natten
där de snabbt som möjligt
ska ta sig ut från där området
där vi plockades upp
och
vi går hela natten och då tänk man om
då får vi vila på dagen, men ser ut utan vi går
också hela dagen och de här soldaterna
går i ett mars-tempo som är
något av det jävligaste
jag har varit med om, de går så fruktansvärt snabbt
Johans knä börjar strula
han tar väldigt mycket smärtsstillande för att kunna fortsätta
gå och försöker linda hans knä
och jag springer fram
vi går i ett långt långt led
med soldater
och jag springer fram till befäl
och har vad han längst fram
men snälla kan vi
gå en timme och sen vila 5 minuter
det låter kanske konstigt
men jag tror vi kommer kunna gå längre då
om du låter oss det
och han tittar bara på mig och förklarar att
vi är jagade, det finns inget sånt
nu går vi bara
vi går i flera mil
alltså många många mil
säkert
10 kanske 12 under de här
3 dagen och 3 nätterna
och vi går inte rakt
utan vi går i cirklar
och försöker skaka
av oss våra förföljare
och på nätterna ser vi ibland att de beordrar oss
att vara helt stilla och tysta

och då ser vi ju lykter från jipar
och vi ökar av landskapet
och hur det är lite som bilar som är ute
och söker efter oss
så då får man bara ligga
nedpressad mot marken
och vänta tills de här lykterna har
försvunnit bort
efter 3 dagars mars i högt tempo
kommer de slutligen till ett område
som rewellerna säger är säkert
nu ska de äntligen få vila, äta
och fylla på vattenflaskorna
Martin tar av sig kängorna
för luftafötterna
de börjar göra intervjuer
med befälhavaren och de andra rebellerna
Johan tar fram kameran
och börjar filma lite miljöbilder
och då plötsligt så hör jag
en skottet av en kalashnikov
och tänker, god i Gud låter
vara ett våda skott
och äker som fipplar med sitt vapen
och slarrar sig bäll som råkar skjuta
efter första skottet
så sticker rebellerna direkt
de tar med sig Johans kameran
och dator, för det har de kommit över
ens om sedan innan
och sekunden efter så
exploderar omgivningen av
kulspruter, knatter och kalashnikovsmällar
och vi blir anfallna av
300 etiopiska soldater
på stridslinjer som öppnar eld
och när de får
stridskontakt så skjuter de mot princip
allt mot alla misstänkta punkter
i terrängen och gör liksom
som flera eldstötare där de bara
skjuter, skjuter, skjuter och sen springer fram
och sen skjuter, skjuter, skjuter och så springer fram
och ser Johan springa

skriker till honom och säger spring inte
jag stannar Johan spring inte
ser en kula som går rakt genom hans arm
och det bara slungas ut en
blodstråle från hans arm
och han tummlar runt lite
men sedan reser sig och fortsätter springa
med blodet sprutande
ja, jag står med händerna i huvudet
och tänker att nu kommer huvudsmälla
som en vattenmelon, ungefär nu kommer kulan som
liksom sätter stopp för det här
men
vill ändå inte springa utan
försöker stå och blickstilla som möjligt
ser en soldat komma fram
med liksom ett höjt vapen
känner en precis smärta
i axeln
och ser då att
det kommer blod ut ur axeln
tar liksom ett
fingertummen i ingångshålet
och så pekar fingret i utgångshålet
och försöker bara trycka ihop det
så att det ska sluta blöda
ser en soldaten komma närmare vänder
sin kalashnikov, slår den i mitt huvud
så jag tummlar runt ner i sanden
och
tänker bara
att nu, nu är det liksom
nu är det slut
nu
det var så här långt
det gick att komma, ungefär
när soldaterna kommer fram till Marty
så är de förvirrade
han försöker berätta att han är journalist
och när han sträcker sig efter presskortet
i fickan
så missuppfattas soldaterna det
som att han drar en pistol
så de sparkar honom direkt

men jag får upp det här kortet till slut
och
lägger mig sen bara på rygg
för jag tänker måste
försöka visa att jag inte utgör något hot
så att bara lägger mig
rakt långt på rygg
och av situationen lugnar
successivt ner sig
men tänker också samtidigt att
är Johan död nu så kommer de att skjuta mig
för då vill de inte ha några vittnen
jag såg att Johan blir skjuten
jag vet inte om han har klarat sig
men är han död
då är det kört
men de reser upp mig
och tvingar mig att börja gå framåt
och efter kanske
dåften av
krutrök
gör det svårt att se
och det är ett buskigt område också
det är inte en sån här saharökn
utan ett buskig öken
och framförallt platsen vi greps på
var också medvetet vald
för att det var vi skydde
men får du se Johan en bit bort
och se hur han sitter på knä
ser att han lever
jag lever
och
otrolig känsla att se att han är
att han är vid liv
men känner någonstans
att nu
dog det reportaget
nu börjar den
nu börjar någonting
nu börjar någonting helt annat
nu handlar det inte längre om en text
utan nu handlar det om
nu handlar det om våra liv

nu handlar det om att
att komma ur det här
att ta sig ur det här levande
Den 27 december 2011
döms Martin och Johan till 11 års fängelse
för att olagligt tagit sig in till etiopen
och med hjälp till terrorism
medan Martin och Johan
har tagit var enda chans
att få dagordningen
att handla om journalistik
och pressfrihet
så är det en helt annan debatt i Sverige
för där har debatten
kommit att handla om Lundin
Från Lundins sida så tyckte man inte
det hela var olyckligt
När Immanuel besöker
Lyckas Lundin i Vancouver
passar han på att fråga
hur de ser på de två svenska
journalisterna som sitter i fängelset
i etiopen
Lyckas Lundin och sin sida tyckte att
det här var ju inte så märkvärdig sak
och menade att om man försökte
vandrar in i amerikansk
på amerikansk mark
skulle man nog inte få en bättre behandling
och då frågade jag faktiskt vad
Martin, Kibbe och Johan Persson skulle kunna
tänkas hitta om de hade lyckats
med sin granskning
och komma in i åga den provinsen
då sa han bara
sand och skrattade högt
Uppståndelsen blir större för Lundin
för att den tidiga Lundin
petroleumstudiesledamotan
Carl Bildt
numera är utrikesminister i Sverige
De två svenska journalister som nu sitter
fängsla i etiopen var på väg till åga den
för att skildra hur civilbefolkningen

påverkas av oljobolagens verksamhet
Det här är från Sveriges radiosekom
Utrikesminister Carl Bildt
representerar nu Sveriges hållning
och frågan om deras framtida öde
Kan du se något problem i det här nu?
Nej, absolut inte
Jag har suttit i olika företagstyrelser
där jag varit med och gör affärer
med nästa varje del av världen
Det har lärt mig väldigt mycket
och jag tror att det är med för att
jag har bäst som möjlighet
att hantera olika situationer till syftor
Det gör ju att
han hamnar i två positioner
på ena sidan är han svensk utrikesminister
och han har två svenska journalister
på plats som det är hans jobb
att förhandla ut dem
och andra sidan då så har han kopplingen
till bolaget
Medialt gör ju det att
vi blir ett större problem för Bildt
än vad vi är för medicina
vid den etiopiska premierministern
Nånstans blir vi ett
väldigt stort politiskt problem
för Bildt och regeringen
som de vill lösa
Inte till en början
tillbörjan är det ju väldigt tyst
att de har resert i den här regionen
och nånstans försöker spela ner
hela händelsen
men i och med att
opinionstrycket byggs upp
mina min fru sätter sig i skavlan
våra anhöriga
som vänder sig till medier
så blir det ju en jättefråga där
hela Sverige engagerar sig
det är ett helt otroligt solidaritet
som vi får känna

där vi sitter
och de frågorna riktar sig till Bildt
så jag tror ju att det gör att
när väl vi blir ett politiskt problem
för honom då börjar han ju ringa
amerikanare
och alla sina vänner
runt om i världen
och det finns ju få som har det kontakt
att han har den telefonlistan
så jag menar han ringer ju liksom
Hillary Clinton
och får henne att
prata om det här med medicinavi
och gör ju oerhört
mycket för att
få fram en lösning där
vi också då ska
släppas utom att etiopien
tappar ansiktet
och det är ju
det är skicklig diplomati
både av ambassadöringen
landet på plats och av Kabilt
så att hitta en lösning där
alla blir vinnare
etiopien får visa att de inte viker
tjej bara för att det här är en utländsk medborgare
deras terre och lagare
starka
och Sverige får visa att
vi får ut våra medborgare
de sitter inte i 11 år utan de sitter i 14 månader
vi kommer ut
Det är den 10 september 2012
och efter 438 dagar av tyskt diplomati
för Noras Martin och Johan
med ett villkor
På ett personligt pran så är det klart en oerhört lättnad
en glädje, en chock
att vara fria
Men
på ett professionellt plan
så får vi aldrig glömma att det är en

internationell skandal
att vi dömdes
som svenska journalister till 11 års fängelse
för att ha gjort vårt jobb
för att ha intervjuat en part
i en konflikt
När man landar i Sverige
i gråmulen
i dag
i Kylan
det är fantastiskt
man fick ju livet
tillbaka
och någonstans överlevde nånting som väldigt många är med
och inte överlever
både händelserna i öknen
och jag menar hade jag varit ett jobbier
så hade jag ju skjutit sig i öknen
eller suttit kvar i det fängelset
man känner ett väldigt privilegium
att vara vid liv och ett väldigt ansvar också
så att en glädje blandat med
en känsla av att nu måste jag skriva
den bästa reportagesboka
någonsin har skrivit
väldigt frihetskänsla
kombination med en väldigt
prestationsångest
att sätta sig att
börja skriva och göra det man hade drömt
om i alla månader
att faktiskt berätta
att
allt är man tar förgivet
att få börja ta det förgivet igen
Den dagen Martin och Johan
blev arresterade
slutar de att granska familjellundin
sen den dagen har Martin Skibby
ett nytt kalm
han har vikt sitt liv åt att kämpa
för journalistiken och pressfriheten
priset för att
gå djupare

och granska mera
är ju
konstaterat väldigt
väldigt högt
för granska tillgångarna
i åka den vid den här tiden
så att
vi går inte vidare
med granskningarna bolaget efter det
Men de två journalisterna åka den
kommer för alltid
bli sammankopplade med familjen Lundin
och Karl Bildt
I skuggan av det
komplicerade läget i etiopien
kommer familjen Lundin att sköra nya
framgångar i sin oljebordring
När imanen intervjuar Lukas Lundin
i Vancouver så är det en helt annan
bolagskrupp som han mötte
och det är bolaget som Adolf Lundin
en gång i tiden byggde upp
För efter att Adolf
dött har brödena sagt den
säkert förändra bolagsgruppens strategi
Nu försöker de
distansera sig från tidiga verksamheter
i länder som Sudan, Iran,
Kongo, Nigeria och Jutien
I takt med att de har kärnat
mer pengar har de kunnat röra sig
från politiska instabila länder
och affären med diktatorer
är en vardag till att börja
med stora satsningar, lika andra
stora råvarubolag på platser
som Norge, Kanada och Asien
Lundin tar över en
oljetillgång som flera andra oljebolag
stora oljeföretag har borrarat
efter olja i
och när man tar över den så finns
inte så stora förhoppningar om att hitta
stora reserver, men det ska visa sig senare

att det finns enorma resurser
det ska vara en av de största
fynden i Norges historia
och i synnerhet med tanken på att många
andra storföretag borrat efter olja
blir det här en
game changer och för bolaget
är det en enorm tillgång
för att den är storleken på tillgång
gör att den är extremt värdefull
Och det är i Norge
i området där många andra
stora oljebolag tidigare letat
som Lundin Petronium, lyckats med det
omöjliga, nämligen hitta en så kallade
elefant, ett jättefint
med enorm mängd olja
Det är ett gängsebegrepp i branschen
för att tillgångar på över 100 miljoner
oljefat
Tvindet är ett av Norges största
genom tiderna
Det här skifter helt perspektiven
i med att Lundin Petronium
har ju borrat efter olja
på alla möjliga världsdelar
och hittat emellan åt större
tillgångar, men det här är en game changer
för bolaget i bemärkande att man helt plus
tar en tillgång som överskuggar
alla andra flerfalt
och det gör också att man skiftar
perspektiv från att leta olja
i Asien, i Afrika och andra del av världen
till att man helt plötsligt kocetrasit
på Norden. Och nu
man börjar också prata om sig själv som ett bolag där
man fokuserar sig på de mogna
marknaderna för att man blir så stor
Ja, elefanten, det var den som
farsan var efter
hela sitt liv
och den hittades till slut
2010

Förbörjarna Ian och Lukas Lundin
är en ekonomisk framgång som
räknas i tio tals miljarder kronor
om inte mer
Det är också Lyckas med något som pappa
Adolf drömde om hela sitt liv
att hitta en elefant
Man kan säga att
Lundinbolaget har ju varit en mindre
spelare som det finns hundratals
av runt om hela världen
och sen finns det de här dominerande
5, 6, 7 miljardbolagen
som är enorma
men gör nu ett skutt
där man går från att vara de här
de små, letande företagen
till att bli ett relativt
väl, stort, väl kapitaliserat
bolag som är i mellansegmentet
inte någon som utmanar käll
men inte långt därifrån
När Adolf dog var i sönerna
våldigt inköda i bolaget
men det fanns samtidigt en oro
för att de kanske inte skulle lyckas
ta bolaget till nästa nivå
Där fyndet utanför Norges kust
gör att bröderna minnsan kan leverera
på pappans drömmar
Det är Lukas och Ian Lundin
de nya patriakerna som nu har lett
familjeimperiet i mer än 6 år
Bröderna har gjort avtryck
i bolagsbygget
Fyndet utanför Norges kust
gör att bolagens aktie stiger med 150%
Med vind i segel bestämmer
sig Lundin att de ska försöka
motverka mediebilden av familjen
Och Ian Lundin går från en doldis
till att bli mer publik
Samtidigt som bolagsgruppen Lundin
skör av nya framgångar

Så i Stockholm läser en advokat
som heter Stendier Kärxin Lundells bok
och rapporten Unpaid Depth
Han tycker att det är konstigt
att ingen tidigare har anmält Lundin
Han läser boken
Oj, tänker han, det här måste du
kunna en åklagare
titta på så då skickade han en bok
till internationella åklagarkammare
Kan man logg linköping då?
Stendier, han gör en anmälan
som leder till en förenörskökning
mot Lundin för med hjälp till
folkrättsbrott i Sudan
Oj då, han är precis som Stendt tyckte han
att det här borde en åklagare titta på
och Magnus Älvings själva åklagade
och började han titta på det
Och det är det som stundar här nu
huvudförhandling i det här målet
kring folkrättsbrott
krigsbrott och brott mot mänskligheten
i nästa avsnitt
Familien Lundins förflutna
kommer i kapten och leder till
ett historiskt åtal
Jag tycker vi alla har ett ansvar
och om det vi håller på med drabbar
våldigt många människor väldigt, väldigt illa
så har vi ett ansvar att sluta med det
ett moraliskt ansvar
men sen är det en fråga om juridisk ansvar
om det går att bevisa att någon är skyldig för
det här, det tror jag
det tror jag inte vi någonsin trodde
och så är det exempel som skrev rapporten
eller vi trodde väl
jag blev otroligt förvånad när polisen tog upp
tillsammans att de skulle ha en polisutredning
Du har lyssnat på tredje avsnittet
av Risktagarna
En podcastserie i fem delar
för Nordio

Ristagarna görs av mig, Mohammed el Abed
och ekonomi-journalisten Imanus Edian
i redaktionen finns Jens Nilsen
och Thomas Ragnar
Exity-producent för Nordio
är Mark Marmslen fast
Ju-design och slutmix Jens Nilsen
Glöm inte koden sommar
för att kunna lyssna i åtta hela veckor
på hundratals dokumentärer
för endast 69 kronor i appen
Nordio, som finns där appar finns
Hej Sverige!
Apoteket finns här för dig och alla du tycker om
Just nu har vi köpt 3 betala för 2
på massor av produkter för tänderna och munnen
Välkommen till oss på Apoteket